

Sygn. akt VU 94/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku S. Ś.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania S. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 30 grudnia 2013 r. sygn. (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje S. Ś. prawo do emerytury poczynając od dnia (...)roku,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.. na rzecz S. Ś. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.**

Sygn. akt VU 94/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy S. Ś. prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 15 stycznia 2014 roku. Wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych, albowiem pracował w takich warunkach także w okresie zatrudnienia od 1 kwietnia 1986 roku do 31 grudnia 1998 roku w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w B. na stanowisku betoniarza.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

S. Ś., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 16 grudnia 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-7 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach wynosi łącznie 12 lat, 5 miesięcy i 21 dni. Są to okresy zatrudnienia: od 23 października 1971 roku do 30 grudnia 1972 roku i od 13 września 1974 roku do 31 sierpnia 1979 roku do (...) Spółce z o.o. na stanowisku robotnika wykonującego prace kamieniarskie oraz od 12 września 1979 roku do 31 maja 1985 roku oraz od 27 lipca 1985 roku do 31 marca 1986 roku w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w B. na stanowisku betoniara.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 12 września 1979 roku do 1 września 2004 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A. w B.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy w dniu 1 września 2004 roku ww. pracodawca wskazała, iż był on zatrudniony na stanowisku posadzkarza. W okresach od 1 lipca 1990 roku do 24 lutego 1993 roku, od 1 lipca 1996 roku do 15 lipca 1996 roku oraz od 4 sierpnia 1997 roku do 9 sierpnia 1997 roku wnioskodawca przebywał w macierzystym zakładzie pracy na urloпах bezpłatnych i pracował wówczas na budowach eksportowych.

(dowód: świadectwo pracy k. 13 w aktach ZUS)

W angażach wystawionych wnioskodawcy wskazano, że pracował on:

- od 1 stycznia 1980 roku do 31 grudnia 1985 roku jako betoniarz;
- od 1 stycznia 1986 roku do 31 marca 1986 roku jako lastrykarz-betoniarz;
- od 1 kwietnia 1986 roku do 31 sierpnia 1988 roku jako posadzkarz;
- od 1 września 1988 roku do 2 stycznia 1989 roku jako murarz;
- od 3 stycznia 1989 roku do 31 grudnia 1998 roku jako posadzkarz.

(dowód: angaże k. 18-26 w aktach ZUS)

Przez cały okres zatrudnienia w (...) S.A. w B., a nie tylko w okresach zaliczonych przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych (tj. okresach 12 września 1979 roku do 31 maja 1985 roku oraz od 27 lipca 1985 roku do 31 marca 1986 roku) wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako betoniarz.

Do obowiązków wnioskodawcy na stanowisku betoniara należało przygotowywanie podłoża do betonowania, przygotowywanie betonu, wylewanie posadzek betonowych, betonowanie słupów i stropów pod turbiny, wylewanie betonowych zbiorników na węgiel i pod wentylatory, wylewanie dróg i ław. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał. Wnioskodawca nigdy nie pracował jako posadzkach. Ukończył jedynie kurs posadzkarski.

(dowód: zeznania świadków J. K., H. M. i J. P. k. 26, 27, zeznania wnioskodawcy k. 26, 27 w zw. z k. 18, 19 w aktach sprawy)

(...) S.A. w B. nie wystawiło wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Przy zaliczeniu okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 1 kwietnia 1986 roku do 31 grudnia 1998 roku (z wyłączeniem okresów przebywania na urloпах bezpłatnych) do pracy w warunkach szczególnych, jego staż pracy w takich warunkach wynosi, łącznie z okresem niekwestionowanym przez organ rentowy ponad 15 lat.

(okoliczności niesporne)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2013, poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie

postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w dniu (...) roku ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w spornym okresie Sąd oparł się na zeznaniach świadków J. K., H. M. i J. P. oraz na zeznaniach samego wnioskodawcy. Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy we wskazanym zakładzie pracy był bowiem niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach ubezpieczeniowych.

Z zeznań powyższych wynika, jakie konkretnie prace wnioskodawca wykonywał i w jakim wymiarze czasu pracy pracował. Będąc zatrudnionym w (...) S.A. w B. przez cały okres zatrudnienia, a nie tylko w okresach zaliczonych przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych, tj. okresach 12 września 1979 roku do 31 maja 1985 roku oraz od 27 lipca 1985 roku do 31 marca 1986 roku wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako betoniarski. Do obowiązków wnioskodawcy na stanowisku betoniarskiego należało przygotowywanie podłoża do betonowania, przygotowywanie betonu, wylewanie posadzek betonowych, betonowanie słupów i stropów pod turbiny, wylewanie betonowych zbiorników na węgiel i pod wentylatory, wylewanie dróg i ław. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał. Wnioskodawca nigdy nie pracował jako posadzkach. Ukończył jedynie kurs posadzkarski.

W zeznaniach tych nie ma sprzeczności, są one logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Świadczenie i wnioskodawca pracowali we wskazanych wyżej zakładach pracy w tym samym czasie i opisali w sposób logiczny zakres obowiązków wnioskodawcy. Organ rentowy nie przedstawił zaś w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie wiarygodności złożonych zeznań.

W świetle złożonych w sprawie zeznań nie budzi żadnych wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A Dziale V, poz. 4 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, tj. prace zbrojarskie i betoniarskie. Okres tej pracy wynosi łącznie z okresem pracy w warunkach szczególnych niekwestionowanym przez organ rentowy ponad 15 lat.

W związku z tym, że wykazany przez wnioskodawcę okres pracy w warunkach szczególnych wynosi więcej niż 15 lat, stwierdzić zatem należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie „1” sentencji.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego znajduje uzasadnienie w treści art. 98 k.p.c. oraz przepisach § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 490).